

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนา

จากแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในทางราชการของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนา ที่ได้ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับผลประโยชน์ส่วนรวม ชัดกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

โดยปกติแล้วในการปฏิบัติราชการในการทำหน้าที่ก็จะมีปรากฏการณ์หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of duty) ซึ่งมี ๒ ประเภท

๑. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้ อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนาไม่พบปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแต่มีการมาตรการแนวทางในการป้องกันปัญหา เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง

- มีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
- การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจในการปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะการแต่งตั้ง การโยกย้าย การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตลอดจนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์กร (Good Government)

๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายใน/ตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการวางระบบและติดตามประเมินผล ทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ หรือมีข้อทักท้วงมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาวิเคราะห์ในการควบคุมภายในของหน่วยงาน แต่จากการประเมินในรอบที่ผ่านมาไม่พบปัญหาในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานจึงไม่มีแผนการปรับปรุงในกรณีดังกล่าว

๓. กำกับ ตรวจสอบ การจัดหาพัสดุ นอกจากการตรวจสอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนา ได้กำชับให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ รั้วรั้วระวางไม่ให้มีการแสวงหาประโยชน์ การรับผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในตำแหน่งและหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หากมีกรณีดังกล่าว สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนาจะดำเนินการสืบสวน หากมีมูลจะดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด ตลอดจนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดแย้งระหว่างบทบาทโดยหากผู้มีหน้าที่หรือดำรงตำแหน่งที่หมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ที่อาจจูงใจ ชักนำสู่การกระทำผิด ต้องถอนตัวจากการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ งดแสดงความคิดเห็น ละเว้นการให้คำปรึกษา และงดออกเสียง

๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสังกัด ให้ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เรียนรู้และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล และมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม

๖. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่อง เชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต เป็นต้น

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายทองวัฒนา มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการตรวจสอบ ประชุม ทบทวนความเสี่ยงขององค์กรทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในกรณีต่างๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ มากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและอาจเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

ที่	ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	แนวทางการจัดการ	การบริหารจัดการ
๑	เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ทราบว่า มีกฎ ระเบียบ กฎหมาย ห้ามไว้กรณีผลประโยชน์ทับซ้อน	๑. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจด้านกฎ ระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. จัดทำคู่มือ แนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และมีช่องทางเข้าถึงที่หลากหลาย	๑. จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ๒. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน
๒	การรับเงินหรือของขวัญมูลค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท	ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์/เวียนแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรทราบเกี่ยวกับการรับเงินหรือของขวัญ
๓	การนำรถราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว	กำหนดมาตรการการใช้รถราชการ	ส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดสังกัดบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันปัญหาการใช้รถยนต์ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน
๓	การขาดจิตสำนึกในการร่วมเสริมสร้างสังคมคุณธรรม	ส่งเสริมให้มีการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล	๑. จัดตั้งชมรมจริยธรรม ๒. สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ในประชุม/อบรม แก่บุคลากร เจ้าหน้าที่
๔	มีการแต่งตั้งญาติพี่น้องร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง	มีการปฏิบัติตามแบบแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดซื้อจัดจ้าง	เวียนแจ้งให้ถือปฏิบัติ
๕	การเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจยังถูกจำกัด	๑. เปิดโอกาสให้ประชาชน บุคลากร ในหน่วยงาน ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ๒. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์และสื่ออื่นๆ	๑. เปิดโอกาสให้ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจการจัด ตามโครงการ หรือกิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการ ๒. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ
๖	สังคมยังยึดติดกับกระแสนิยม	สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ทนต่อการทุจริต	ขอความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับสร้างกระแส ปลุกจิตสำนึกที่ไม่ทนต่อการทุจริตผ่านสื่อต่างๆ